

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
tölével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronkint 5 krjával
számítottanak.

Tisza grófok.

Debreczen, február 23.

A „Budapesti Közlöny“ f. hó 20-án megjelent száma egy nagy szenzációt keltett ujdonsággal kedveskedett a magyar társadalomnak, azzal nevezetesen, hogy királyunk O Felsége a minisztertanács előterjesztése alapján borosjenői és szegedi gróf *Tisza Lajos* grófi rangját, előneveit, czimerét és ezekkel együtt örökös főrendiházi tagsági jogát is *Tisza Kálmán* három fiára, *Tisza Istvánra*, ifj. *Tisza Kálmánra* és *Tisza Lajosra*, gróf *Tisza Lajos* unokaöccseire és ezek utódaira kiterjesztette és átruházta.

Lapunk, szombati számának táviratai között röviden jelezte már ezt a mindenesetre érdekes ujdonságot, de nem akarhatunk a fölött egyszerűen napirendre térni már csak azon szoros viszonynál fogva sem, mely a *Tisza*-családot városunkhoz fűzte és fűzi, és azért sem, mert ezen család mai feje által, hazai közéletünkben történelmi jelentőséget víván ki magának, megérdemli, hogy midőn ifjabb férfi nemzedékének három tagja, a vénülő törzs három erőteljes hajtása eddigi koronájának öt ágát kilencezzel cserélvén föl, mintegy új díszben áll elénk, — megérdemli e család,

hogy történetének e pontján kisé foglalkozzunk vele.

Teljesen tisztában vagyunk a demokrácia és az arisztokrácia fogalmával, ismerjük ezen eszméknek igaz, nemes értelemben vehető jelentését, a nemzeti közélet idomítása tekintetében való nagy fontosságát, valamint tudjuk azt is, hogy sokan nagyon visszaan értelmezik ezen fogalmakat. Tudjuk, hogy van épen úgy igaz és nemes, mint hazug és nemtelen demokrácia, és van épen úgy igaz és nemes, mint hazug és nemtelen arisztokrácia is. Az egyikben nagyon sokszor a népkegyei hajhászatának fogalmát, a nagyhangú mokraságot, a másikkhoz azt a nagyuri non-chalance-ot szokták kötni, mely nem ismer hazafiságot s általában semmi magasabb kötelezettséget, hanem születési, tehát érdemei nélkül rá jutott előjogainak birtokában átéli, mintegy elődi állat, az Isten ingyen kegyelméből nekie adatott életet, munka, nemesebb ambíció, lélekemelő, szellemtapláló tanulmányok, törekvések nélkül.

De van olyan arisztokrácia is, mely tudja s alkalmazni szereti önmagára is az elvet, mely abban rejlik, hogy az *arisztokrácia* szó, alapértelmében, szószerint a *legjobbak uralmát* jelenti; s másoldalról van olyan *demokrácia* is,

mely ezen szó alatt, annak *népuralmat* jelentő eredeti értelméhez híven, a társadalmi osztályok közötti különbségek kiegyenlítésére, például az alkotmányos népképviselői monarchia elvének a maga tisztaságában való megvalósulására czélzó irányzatot látja, érti és akarja láttatni és értetni.

Mindenki tudja azt nagyon jól, hogy *Tisza Kálmán* fiai, egyelőre legalább, apjuk nagy érdemeinek, fényes politikai szereplésének köszönhetik grófi rangra emeltetésüket. Annak az apának köszönhetik ők ezt, ki egyáltalában nem volt demokrata abban az értelemben, mintha valaha, élete bármely időszakában hajhászta volna a nép kegyét, s ki épen nem volt arisztokrata abban az értelemben, mintha valaha tényleg élvezte volna a születésénél fogva neki jutott gazdag anyagi javakat. Ő, a hatalmas nagy földesur nehéz munkák küzdelmei között élte át eddigi egész életét. Arisztokrata vonások jellemezték demokráciáját, s arisztokratikus hajlamait a legnemesebb demokrácia lehellete járta át. Hányszor lehetett volna ő s mily könnyen lehetne ma is gróffá, de ő megmaradt köznemesnek, ő, kinek anyjáról grófi vér foly ereiben, kinek felesége

T Á R C Z A.

Én vagyok a bünös . . .

Irta: **Tutsek József.**

— Én tettem kérem;

Lehajtottá fejét tenyerére. Nehány pillanattig önfelédten állt ott. — Majd felemelte fejét és csendes hangon szólt tovább.

— Igen, én tettem. Miért is tagadnám most. Ugy sincs semmi ok reá. Elmondok mindent szépen, úgy a hogy történt. Kérem hallgassanak meg. Rövid leszek. — Egészen rövid. Nem cifrázom a szavakat. Előadom az egészet úgy a hogy történt, szépen sorjában, egymásután!

Kissé szünetet tartott, mintha erő akarna gyűjteni. Testét gyenge reszketés fogta el. A nagy teremben minden ember visszafojtva lélegzetét nézett rá. Ő pedig magához térve rövid ideig tartó felindulásából, halk, de érthető hangon beszélt tovább. Hangja nem remegott. Nyugodt volt, miként viharok után a természet.

— Ott ismerkedtem meg vele abban a kis városban a hegyek között. A gyermekkor boldog évei, a rég elmúlt idők emlékei fűttek egymáshoz. Ott töltöttem rendszeren a nyári szünidőt nagybátyám

házánál s gyakran elnéztem a kis Irént, kit rokonaim mint saját gyermeköket neveltek föl. Tíz esztendő volt, mikor nagybátyám meghalt s a kis gyermek teljesen támasz nélkül maradt. Akkor én felnőtt fiatal ember voltam. Elvégeztem volt gimnasiunai tanulmányaimat s ép beiratkoztam az egyetemre. Teljesen árva lévén, nem rendelkezttem ugyan még vagyonommal, de szép jövedelmem volt s így a megélhetés gondjai nem aggasztottak. Mikor nagybátyám haláláról értesülve felutaztam, ott találtam a ravatal mellett a gyermeket, kinek most már rajtam kívül nem volt senkije a világon. És a mikor ott a temetőben a megnyílt sir bezárult a lebocsátott koporsó után s a gyermek szivszaggató esukló sirására elszorult szivem, egy szent fogadást tettem magamban. És ezt megtartottam az utolsó percig és a teljesített kötelesség öntudatával állok itt most is, mert nem volt életemnek egyetlen időszak sem, melyben a magam elé szabott ösvényről letértem volna. És ha most újból át kellene élnem azokat a rettentő napokat, ha újból élve magam előtt látnám és hallanám esengő nevetését, behizelgő hangját, ézeném forró esőkjait s tanuja lennék ismét annak a szörnyű jelenetnek — úgy tennék, miként akkor cselekedtem, mert másként nem tehettem.

Kissé szünetet tartott. Az izgatott-

ság, mely erőt vett rajta, lassanként lecsillapodott. Hangja emelkedett, tartása kiegyenesedett s néhány pillanat mulva tovább fűzte beszédét.

Felhoztam magammal a fővárosba. Elvittem nővérem házához és ott helyeztem el. Tanítottam, neveltettem s mind e tetteimben nem vezérelt semmi más érzelem, mint az, melyet egy felnőtt ember egy magára hagyott gyermek iránt érez. Nem szánalom volt az, de igazi valódi testvéri szeretet, mely csak később, lassan lassan az idők folyamán változott át azzá a perzselő lánggá, mely mindkettőnk elemészttett, mely mindkettőnknek halálát okozta.

Oh mert én is meghaltam már! Van-e élet e földön, ha őt nem birhatom, van-e üdvösség, ha nem az ő karjai között élvezhetem azt.

Mintegy két évvel ezelőtt jutottam arra a tudatra, hogy nem egyszerű testvéri érzés, de a sziv forró és emésztő szenvedélye az, melylyel Irén iránt viseltetem. Az első mulatsága volt. Elkísértem oda is, s nem táncszenvedélytől üzelve, csak inkább egyszerű kedvtelésből s azért, mert ezzel neki örömet véltem szerezni — tánczra hívtam. És mikor szive ott dobogott szivemen, mikor átkaroltam természetét, hallottam a táncz hevében lihegő lélegzetvételét, mikor forró lehellete arczomat érte és éreztem elszabadult haj-

született grófnő, s kinek most már fiai is grófok!

Ez a nemes értelemben vett demokrácia büszkesége, ez ama legjobbságra valló uralom, a melyet nemes arisztokráciának nevezünk!

Üdvözljük a három ifju Tiszát Magyarország mágnásainak szép koszorujában. Egyiket, *István grófot*, jól ismerjük már, főként a politikai közéletben való szerepléséről. Mindenki tudja, hogy reá még nagy szerep vár hazánk történeti színpadán. Hívja erre esze, sok tudása, folyton tanuló szorgalma. Ifju *Tisza Kálmán gróf* keveset forgolódik a közéletben, de a ki csak ismeri, dicséri rokonszenves egyéniségét, megnyerő modorát s tudja róla, hogy a mit magára vállal, annak megfelelő híven, emberül. A legfiatalabb testvér, *Lajos gróf* szintén igen kellemes, derék fiu, ki a forrás korszakában levén, egyéni saját vonásaival még csak ezután lép elé, de a kitől szintén a legjobbat várhatjuk.

Méltó apának méltó fiait érte tehát a királyi fényes kitüntetés. A magyar arisztokrácia hatalmas három erővel szaporodott, és pedig úgy, hogy a három Tiszának grófi rangra emeltetésében a munkás, a minden tiszteletre és szeretetreméltó demokrácia diadalát, ünnepeztetését szemléljük.

Az igaz szabadelvűség minden barátja szerető tisztelettel üdvözli a nagy mult után talán még szebb jövő elé néző *gróf Tisza-családot*.

Csiky Lajos.

Politikai hir.

A szentesi mandátum.

A függetlenségi és 48-as pártkörben a szentesi választókerület küldöttsége járt, hogy jelöltet kérjenek a március 7-iki új képviselőválasztásra.

Külföld.

Konferencia a külügyminiszteriumban.

Bécsből táviratozzák: *Goluchovszky* gróf külügyminiszternél konferencia volt, melyen részt vett az angol, a francia és az orosz nagykövet.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 22.

A földmivelésügyi vita folyt ma is tovább, s először ma *Solymossy Lajos* b. vett részt belőle. Mint gyakorlati gazda szólt a földmivelésügyhöz, s a legfontosabb kérdések mindenikére volt egy-egy figyelemreméltó megjegyzése. Az agrár-szociálizmus ügyében erélyes eljárást sürgetett, nem annyira a félrevezetett munkásokkal, mint inkább a lelkiismeretlen izgatókkal szemben, akik az egész agrár-szociálizmust mesterségesen szították és a kik mai is szabadjukra izgatnak.

Ebben és egyebekben is élénk helyeslést keltett fejtegetéseivel; mindössze némi ellenmondással csak ott találkozott, amidőn a szociális bajok okául nem ismerte el a kötött birtokokat és a latifundiumokat.

A többség élénken helyeselte *Solymossy* bárót, végül pedig számosan meggratulálták. Utánna *Polónyi Géza* csapott föl ismét nemzetgazdának s e minőségében is éppenannyi boldogot mondott, mintha ezuttal is épen csak politizált volna.

Beszélt pedig közel két óra hosszat.

És a passzivitás? Hol az a dicső erény, a mit maga *Polónyi* magasztalt olyan lelkesülten? Elrekedt, mint a hogy az természetes is. Parlamenti pártnak az effajta meddő semmittevés egyenest a megölő betűje. *Polónyi* és a többi nagy meddő mégis büszkén ment bele ebbe a renyheségbe. Miért? Hogy idő-

ról-időre, ma ő, holnap *Károlyi Sándor*, holnapután pedig más, két óras beszéddel üsse agyon a „Megvetlek Rózsit!” politikát.

Azután *Asbóth János* ejtette kétségbe a szabadelvű-pártot azzal, hogy tagjait az egekig dicsérte. Szerencsére azonban *Asbóth* ebből a dicséretből idővel kifogyott s a mint ismét ismert néppárti köpenyegével verte a port, a nyugalom helyre állt, elannyira, hogy a mikor *Perczel Dezső* válaszolni akart az interpellációra, a képviselőket valósággal be kellett, hogy csengessék a t. Házba.

Perczel Dezső belügyminiszter a szombatról mára maradt interpellációra felelvén, konstatálja, hogy magára az aninai sztrájkra *Lukács László* pénzügyminiszter már megfelelt. A munkások az új társáda-szabályzat életbeléptetését saját erejükből és erőszakosan akarták megakadályozni. A bányagazgatót és a tisztartót a munkások ezrei támadták meg s a kik ellen asszisztenciát kértek a megtámadottak. A munkások százakra menő ablakot zúztak be; a csendőrhadnagyot fával fejen vágták; egy csendőrt letepertek a földre s ütlegelték. A vérző hadnagy minden csillapítási kísérlete meddő volt; a megtámadott életbiztonságára való tekintettel nem tehetett mást, mint négyzseri felszólítás után lövetett. Az eddigi vizsgálat ezeket az adatokat konstatálta. A polgári és katonai vizsgálat egyébként folyamatban van.

Ennyit felelhet az interpellációra; kéri tehát a felelet tudomásul vételét.

Visontai Soma és *Hentaller Lajos* rövid és természetesen elfogult, rosszakaratu válaszára *Perczel Dezső* belügyminiszter nyomban megadta a frappáns feleletet.

A Ház a választ tudomásul vette.

Orvosi kamarák.

Irta: Doctor.

A millennáris évben tartott orvoskongresszus egy jelentékeny kisebbséggel szemben az orvosi kamarák felállítása ellen nyilatkozott. Ez előre látható volt, miután e gyűlésen a fővárosi orvosok többségben lévén, ők, mint a kiknek a

fürtjeinek ingerlő játékát homlokomon, egyszerre valami különös zsbongó érzés vett rajtam erőt. Szédültem. Éreztem, hogy örvény előtt állok. Nem volt erőm visszatartani magam. Elvesztettem önuralmam, el a talajt lábaim alól és nem törődve semmivel a világon lebuhtam a szédítő mélységbe s most itt állok összetörve, megsemmisülve, tönkre téve, örökre, megmáshíthatatlanul.

Es ha újból előlről kellene kezdenem mindent, újból ugyanazt tenném, újból úgy cselekednék....

De nem, még sem! Oh hisz olyan nagyon szeretem.

Sokszor azt hiszem, hogy csak álom volt az egész és rossz szellemek üznek játékot velem. Oh én istenem, mennyire szerettem! Oh milyen boldog voltam. Mily tűz égett szemeiben mikor átkaroltam; milyen forrók végtelenek, emésztők voltak csókjai, mily önfeledt ölelése. Mennyire szeretett és mennyire megcsalt....ő.... engem....

Kitűztük az esküvőt. A háztartás berendezésének gondjai, az ezerféle bevásárlás elfoglalta minden időmet és esténként kifáradva, kimerülve a munkától siettem az én drága menyasszonyomhoz... Mellette ülve elfelejtettem az egész világot s csak egyedül őt láttam magam előtt, őt, kit mindennek felett szerettem, jobban mint önmagam, jobban, mint az életemet.

Egy este — ép menyasszonyomtól jövet — egy régi jó barátommal találkoztam. Rég nem láttuk egymást s nagy örömmel üdvözölve őt, hozzá csatlakoztam. Egyről másról beszélgetünk s szívem túlaradó érzelmei minden oly dolog iránt, mi szerelmemre nem vonatkozott, annyira eltompítottak, hogy eleinte észre sem vettem tartózkodó modorát. Csak mikor egy fordulónál sürgős dolgait adva ürügyül, alig köszöntve engem, eltávozott, ütköztem meg viseletén. Csodálkoztam az egész felett, de hamar kivertem eszemből. Bolond — gondoltam magamban — s többé nem törődve vele. De midőn másnap, hogy a véletlen ismét összehozott vele, a jelenet ismétlődött, tekintve azt, hogy barátomat őszintén szerettem és becsülésére és jó véleményére sokat adtam, a dolog mód nélkül izgatott és idegessé tett.

Itt valami titok lappang, volt első gondolatom. Meg kell tudni minden áron — volt a második.

Felkerestem lakásán s egyenesen kérdőre vontam viseletéért. Rettentő zavarba jött. Mentette magát. Hogy tévedek, csalódtam. Barátsága változatlan, becsülése irántam a régi s csak képzelődés tőlem az egész. De midőn komolyan utasítottam vissza ezeket s látta rajtam, hogy nem engedem magam tévutra vezetett, midőn határozott hangon, hivatkozva éveken át irántam tanusított barátságára,

még egyszer felszólítottam nyilatkozatára, hirtelen odalépett hozzám, megfogta kezemet s résztvevő hangon szólt hozzám, — barátom, édes jó barátom...

Es a mikor elvégezte beszédjét és zugó fejjel, kábult agygyal hagytam ott lakását, belerohantam a sötét éjszakába s bódultan kóboroltam hosszú, keserves órákon át a néptelen utcákon. Oh milyen éjszaka volt az...!

Menyasszonyomat rendesen csak az estéli órákban kerestem fel. Másnap kora délután mentem el. Beléptem a szobába. A szőnyegek felfogták a zajt s halk léptekkel haladtam Irén szobája felé. Csengő kacaj ütötte meg fülem. A vékony csipke függönnyel letakart üvegajtó megett pedig ott láttam az én egyetlen szeretett kis menyasszonyomat egy előttem ismeretlen fiatal ember mellett ülve. Es hallottam vidám nevetés között gunyolódva említeni nevemet. Láttam, mint karolja át azt a férfit, mint néz reá ép oly szerelmes égő pillantással, mint a melyekkel engem boldogított s mint halmozza el forró csókokkal azt az embert az a leány, kit szentnek, magasztosnak, mindennek felett állónak képzeltem s ki most arról a magaslatról, melyre érzelmeim, gondolataim még csak néhány órával ezelőtt helyezték, lebuhtott a feneketlen sárba, melyből felemelkedés, megtisztulás nincs többé soha... sohasem...

kamara felállítása nem oly égetően szükséges valami, a kamarák helyett egy országos orvosi szövetkezet megalakításától várták az orvosok által mindenfelől hangoztatott miseriák megszüntetését. A parlamentáris formák között megtartott kongresszus azután ily irányban tett javaslatot a belügyminiszternek.

A dolognak illetően megoldása azonban nem találkozott az ország orvosainak helyeslésével. Maga a belügyminiszter is érezte a határozat nem kielégítő voltát; az orvos egyesületektől és szakköröktől nyert információi alapján aztán kidolgozott egy törvényjavaslatot a kamarák felállításáról és azt a napokban a törvényhozás elé is terjesztette.

Egy régen vajudó kérdést oldott meg ezzel a belügyminiszter és a mily örömmel üdvözljük e tényt, éppen úgy be kell azonban ismernünk, hogy a javaslat nem ölel fel mindent, mit javítani szándékozik, nem eléggé részletes; kissé pongyola és sok tekintetben a fősúlyt csak formai dolgokra fekteti.

Az orvosi kamara célja a javaslat értelmében: a közegészségügy fejlesztése és az orvosi kar érdekeinek megvédése. A közegészségügy javítása, fejlesztése egyrésztől biztosítva van a hivatalos orvosok működése által, másfelől az által, hogy az orvosok egy széles hatáskörrel bíró egyesületté tömörülve, mindenfelől megtalálják azon segítséget, mely szükséges ez iránybani munkájuk sikeres véghezvitelére.

Másként áll a dolog az orvosi kar érdekei megóvásánál. Így pl. a vidéki orvosok kevés számánál fogva, a meglehetősen nagy kamarai területről bevásárolt fegyelmi tanács, melyből kettőt a közgyűlés, kettőt a választmány küld ki, elég lesz-e, képes lesz-e a felmerült fegyelmi ügyekben helyes ítéletet hozni, a viszonyoknak teljesen megfelelő megoldást találni?

Hogy és miként jutottam ki a házból, nem tudom. Mintegy félálomban halottam a sikoltásokat, láttam az összecsendült embertömeget ujjal mutatni felém és éreztem szívemben a kielégített bosszúédes érzését s a mint kábult agygyal, ziháló mellel elvezettek onnan, nem emlékszem másra, csak arra az egyre, hogy bensőmben egy helyeslő szózat szállt meg s szívem dobogása adta tudtul nekem azt, hogy helyesen cselekedtem, másként nem tehettem, nem volt szabad tennem.

Azóta hónapok multak el... A vér lecsendesedett. A test kipihente izgalmaikat, de a szív most is ép úgy ver a mult emlékeinél s a lelkiismeret hangja nem változott, mert szüntelen azt susogja — helyesen cselekedtetél, másként tenned nem volt szabad...

Igy történt kérem.

Elhallgatott. És a mint ott állt csendesen, nyugodtan a nagy közönség előtt, szemben bírúival, belopódzott a fényes napsugár a komor terembe és a fénysugarak mintegy diécsfényvel vonták be a sokat szenvedett ember homlokát.

Ott fent a magasban pedig az igazság istenasszonya csüggedten forgatta kezében a mérleget, mely bizonytalanul szállt fel és alá, le, fel, reszkető kezeiben.

Maguk a fegyelmi intézkedések sem eléggé szigorúak az esetleg felmerülő és valljuk be, manapság napirenden levő incollegialis tények megszüntetésére, — a hivatást nagy és nem mindig szép reklammal üző kartársak megrendszabályozására, szóval mindazon cselekedetek megakadályozására, melyek sértik egyesek érdekeit, melyek ártanak a kar reputációjának.

A javaslat továbbá az „orvosi rendtartás” megállapítását a központi választmányra bizza, mely azt egyes kamarák véleménye alapján a viszonyokhoz megfelelően állapítja meg. Ez eddig igen helyes. De nem intézkedik azonban arról, és ez igen fontos, hogy a peres orvos-honorariumok miként és hogyan érvényesíthetők; szóval itt a régi állapot marad meg, t. i. a követelésnek bírói uton való behajtása, mely egyrészt rendkívül hosszadalmas, másrészt pedig daczára a megállapított díjszabályzatnak, mindig a bíró egyéni felfogásától függ.

Lényeges hibája a javaslatnak, a mi éppen a mai mostoha viszonyoknak egyik fő oka, hogy figyelmen kívül hagyja a gomba módra szaporodó egyletek működését, nem intézkedik azok működésének megszorításáról — kivonva ezáltal őket a kamarák hatósága alól — nem rendezi az egyleti orvosok helyzetét; már magának a közegészségügy érdekének megóvása céljából figyelmen kívül hagyja az ugynevezett tömeges kezelést, amidőn egy orvos hivatalos működési körébe — az egyletek hibás szervezeténél fogva — több százra menő, gyógykezelést igénylő beteget sorolni enged.

Figyelmen kívül hagyja egynémely egylet tulkapásait, amidőn azok lassankint részvénytársaságokká alakulnak, anélkül, hogy a közjót előmozdítanák!

Kivételes állapotot teremt a katonarvosok részére, midőn azokat a kamara hatáskörén kívül helyezi. Igaz ugyan, hogy egy fő- és székvárosi helyparanesnoki rendelet intézkedik a fővárosi katonarvosok működéséről, de ez nem általános és ott sem elfogadott. Ha a katonarvosok jogosítottak magángyakorlatra, miért ne tartozzanak ők is a kamarába? Ismét egy intézkedés, illetőleg intézkedés hiány, mely tudatosan oly állapotokat teremthet, melylyel e megoldásnak induló kérdés már szervezetében hordja hibáit. E hibák, a kamarák öregbedésével ugyanis szaporodhatnak, nem szükség tehát azokat szentesíteni, annyival is inkább, miután most még kevesbbitethetők.

A kamarai tagsági díjak szintén csekély összegben vannak megállapítva, mert ha a fővárosi kamarára 1000 tagot számolunk, úgy a még fenmaradó 3000 orvos legfeljebb 10—15 kamarai területre osztható be, az így befolyt díjakból pedig a helyiség, administrationális költség stb. éppen nem fedezhető. Ehez még állami subventió kellene.

Ezekben vélek — a főbb vonásokat illetőleg — a javaslat hibáira rámutatni. A most fenálló orvosegyesületek érdeke s így mindnyájunké is, hogy e kérdést alaposan, lelkiismeretesen megvitassuk, pótoljuk a javaslat általunk hibásnak vélt

intézkedéseit; alapos, célirányos indítványok elől e javaslat alkotója sem térhet ki és csakis ha mindezekre kiterjeszkedünk, úgy remélhetjük csak hasznát ez intézménynek, melynek üdvös eredményei még ugyis csak a messze-messze jövőben várhatók.

A krétai harc.

Az az akció, melyet az angol és német parancsnokok tegnap Haleppa előtt véghez vittek azzal, hogy ágyúikkal a görög csapatokra tüzeltek, annak a következménye, hogy a *krétai helyzet teljesen tarthatatlan lett*. A Kréta előtt levő hajók parancsnokai maguk azt telegrafálták a hatalmaknak, hogy passzivitásukkal nem lesznek képesek Krétát pacifikálni és hogy *energikusabb* eljárás nagyon ajánlatos volna. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a tegnapi közbelépés sokkal *energikusabb eljárásnak kezdete*. Az a hang, a melyen a görög király az athéni orosz követtel beszélt, még azokat is meggyőzi az energikusabb föllépés szükségéről, a kik eddig elzárkóztak e meggyőződés elől. A görög királynak ez a hangja valószínűleg a hatalmak most folyó tárgyalásaira is ki fog hatni. Pétervárról azt jelentik, hogy a görög király *még sokkal keményebb hangon beszélt az orosz követtel*, mint az eddigi telegrammok jelentették. A király azt mondta az orosz követnek, hogy a hatalmak nyolcz hónap alatt a képtelen rendőrségnél egyebet nem hoztak létre; nagyon jól tudja, hogy Kréta annexiójához való ragaszkodása miatt magára zudítja a hatalmak haragját, de *a népe mögötte van és ő neki ez a földög*. Hir szerint a pétervári görög követ ugyanily hangon beszélt.

Az a hír, — hogy Görögország *Gennadisz*t, volt kánei főkonzulját *krétai királyi biztossá nevezte ki és a többi konzulátust megszüntette*, kapcsolatban azzal a hírrel, hogy a görögök a szigeten mindjobban előrenyomulnak, a Yıldiz-kioszkban nagy izgatottságot keltett. Egy csoport azt akarja, hogy ellenrendszabályként a *törökök vonuljanak be Görögországba*. Erről volt szó a legutolsó minisztertanácsban, de nem határoztak. Nem lehetetlen, hogy a *szultán hirtelen határozza el magát*, mert a porta eddigi tartózkodása a mohamedánok közt nagy elégtelenséget kelt. A porta egyelőre itt és a külföldön ismételt kísérleteket tett arra, hogy *a hatalmaktól tanácsot kapjon*.

Megbízható értesülések azt jelentik Krétából, hogy az ottani mohamedánok, kik magukat a portától elhagyatva érzik, nagyon szorult helyzetben vannak. Több helyen a körülzárt mohamedánok élemezésére és fölszabadítására vállalatok alakultak. Több helyről érkezik híre annak, hogy *a hadakozó felek egymást gyilkolják* és hogy a keresztények levén sokkal erősebbek, a *mohamedánok az erősebben szenvedő fél*.

Bécsből jelentik, hogy a király még most sem határozta el, hogy *mikor utazik Cap-Martinba*. Udvari körökben azt hiszik ugyan, hogy a király még e héten elutazik, de a napot még nem állapították meg. A király tegnap délután *Goluovszki* grófot egy óra hosszúig tartó kihallgatáson fogadta; a külügyminiszter kihallgatása előtt *Kapniszt* gróf orosz nagykövettel értekezett. Kihallgatása után pedig *Eulenburg* gróf német nagykövethez hajtattott. A király tegnap délután *Krieghammer* közös hadügyminisztert is fogadta. Elutazása előtt katonai tanácskozáson fog elnökölni.

Athénből jelentik, hogy *a görög király Kréta*ba utazik, hogy *a hadsereg vezényletét átvégye*.

Színház.

* **A két pisztoly.** Szigligeti régi népszinművét elevenítették fel tegnap este a színházban nem valami nagy sikerrel. A színház a Tomzon hangversenye következtében csak mintegy félig telt meg. Az előadás mint fentebb jeleztük gyenge volt. Ugy látszik hogy a félig üres ház látása az egyes szereplőkre is megtette a maga hatását s mintha az egész előadás valami vontatottságot észleltünk volna; egyesek mint *Komjáthy, Benedek, Szilágyi, és Békéssy* mindent elkövettek a közönség érdeklődésének fokozására. Különösen jól mulatott a közönség *Benedek* alakításán a fecsegő borbély szerepében, *Békéssy* mint Sobri Jóska különösen jól volt diszponálva és igen szépen énekelt, úgy hogy több énekszámát meg újráták. A hosszas betegségből csak most fölépült *Follinuszt* élénk ovációkban részesítették színpadra léptekor, s a közönség rokonszenvének e nyilvánulása szemmel láthatólag meghatotta a művészt. A főbb női szerepek *Komjáthyiné, Molnár Rózi és Kiss Irén* kezei közé voltak letéve, kik mindenkép igyekeztek az előadás sikerét előmozdítani.

* **Színházi jelentés.** Tisztelettel értesitem Debreczen szab. kir. város m. t. színpártoló közönségét, miszerint Ujházy Ede urat, a nemzeti színház jeles művészt, e hét folyamára négy vendégjátékra megnyerni szerencsém volt, a ki a következő estéken és darabokban fog ezuttal bemutatkozni, ugymint: Szerdán, 1897. február 24-én: *Budapest, Csütörtökön, 25-én: A sevillai borbély, vigjáték.* Pénteken, 26-án: *Péntek este, dramolette, ezzel Katonásan, vigjáték.* Szombaton, 27-én: *Constantin abbé, vigjáték.* E négy előadásra (bérletszünetben, rendes helyárakkal) páholyok és támlásszékek a mai naptól fogva előjegyezhetők a színházi pénztárnál. Debreczen, 1897. február 22-én Komjáthy János színiigazgató.

* **Szintársulatunk nyári állomása.** A debreczeni szintársulat egyik nyári állomása nagy valószínűség szerint Máramaros-Sziget lesz. Az ottani színiügyi bizottság öt szavazattal négy ellen Komjáthy Jánosnak javasolja kiadni a szintársulatot az augusztus—szeptemberi szezonra. A döntés joga a városi közgyűlést illeti; de a közhangulatból következtetve, erős reménye lehet Komjáthy-nak, hogy a közgyűlés is neki ítéli oda a szigeti szintársulatot.

* **Németh János** a vidék legkitünőbb tenoristája meghosszabította egy évre a szerződést *Csóka* Sándorral, aki októbertől a kecskeméti színház igazgatója lesz. *Németh* János most Győrött játszik a közönség lelkes pártolása mellett. Egy győri lap a Márta előadása alkalmából a következőket írja a jeles művészről: A tapsokból a legtöbb érdem szerint *Németh* Jánosnak jutott, e kitünő tenoristának, akit ezen estén teljes erejében és csillogásában üdvözölt ismét a közönség. Lionelt játszotta s kifogástalan biztossággal, erővel és kellemmel adott érvényt minden mozzanatnak. Kitünő tenoristánk *Németh* János megérdemelt s a férfiaknál meglepetés számba menő kitüntetésben is részesült: gyönyörű nagy babérkoszorút nyújtottak fel kiléptekor tisztelői.

* **Follinuszné gyászja.** Szintársulatunk köztiszteltében álló jeles tagját: Follinuszné Csigaházi Etelt mély csapás érte. Édes atyja meghalt Budapesten. Temetése, amelyre Follinuszné Csigaházi Etel Budapestre utazott, tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

NAPI HIREK.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 23. —

— Változó felhőzet. — Helyenkint csapadék. — Szeles. — Enyhe. — Éjjeli fagy. —

— **Mezei munkás viszonyok Debreczenben.** A földmivelésügyi miniszter eddig csak a vármegyéktől gyűjtötte a mezei munkát és mezei munkásokat keresőkről az adatokat. Ezt az intézkedését közelebb kiterjesztette a városokra is; még pedig olyan gőzerejű gyorsasággal követeli be a kimutatásokat, hogy például Debreczen város tanácsának 3 azaz három nap alatt kellett kitölteni a leküldött rovatos íveket, azaz kellett volna, ha ugyan ilyen feladat megoldására fizikai erővel, nem is fizikai erővel: valami meseszerű varázs hatalommal rendelkezett volna a mi kötelességtudó Magistratusunk. — A tanács tehát a rovatos ívek kitöltése helyett azt a felterjesztést intézi a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszterhez, hogy ezen rendelet teljesítése egyetlen a képtelenséggel. Mert hát hogyan és honnan tudható meg három nap alatt, hogy Debreczennek 18 négyszög mérföldön lakó 60000 lakosa közül kik keresnek mezei munkát, mely időszakban és milyen feltételek mellett; kik azok a gazdák, akik viszont mezei munkásokat keresnek, mely időre és milyen munkákért óhajtanak fizetni? És aztán milyen statisztika lenne az, a mit ilyen kérdésekre 3 nap alatt ütne össze a tanács? Megbizhatatlanabb, mint a legravaszabb — görög. Különben pedig ezt is felírja a tanács, a debreczeni mezei munkások rendszeren állandó foglalkozást találnak mint majorosok, béresek, éves cselédek s idegenbe nem is megy, mert ide haza is kap munkát. Mikor pedig be áll az a nagy munka idő, a kapálás, kaszálás, aratás, nyomtatás és tengeri törés, akkor a legközelebbi falvakból, különösen Ujvárosról és Szoboszlórol annyi munkás özönlik városunkba, hogy csak a legtrikább esetekben áll be munkás kéz hiány. — A munkaidőhöz képest 2000—7000 között szokott változni a szomszédos községekből származó napszamosok száma s ezek rendszeren találnak is nálunk foglalkozást.

— **Készülés a párisi világkiállításra.** A 19. századot bezáró párisi világkiállításán tudvalevőleg részt vesz Magyarország is. Az előkészítő országos bizottság elnöke Lukács Béla már megkezdte a szervezkedést s mindegyik kereskedelmi és iparkamarához felhívást intézett, hogy két-két tagot küldjön ki az országos bizottságba. A debreczeni kamarát e bizottságban dr. Király Ferencz titkár, orsz. képviselő és Grünvald József segéd titkár képviseli.

— **A Tisza grófok** ezimű mai vezércikkünkön különösen felhívjuk olvasóink figyelmét. A kiváló cikket lapunk munkatársa, *Csiky* Lajos theologiai dékán írta, aki a grófi rangra emelt *Tisza*-fiuk közül Kálmánnak nevelője volt.

— **Az iparoktatásért.** A kereskedelemügyi miniszter megírta a magyar iparoktatás történetét, amihez most gyűjti az adatokat. A debreczeni kereskedelmi és iparkamarát is felszólította, tudassa vele, mily összeget fordított 1867 óta iparoktatási czélokra. Nos hát ez az összeg 29 év alatt 36 ezer frtra rugott.

— **A Csokonai-kör felolvasása.** A Csokonai-kör február 26-án pénteken délután 5 órakor a városháza nagytermében felolvasó ülést tart a következő érdekes

tárgysorozattal: 1. Wartburg és Walhalla. Uti és irodalmi képek Németországból írta és felolvassa: Dr. Kardos Albert. 2. Költemények, írta: *Vértessy* Ida. 3. *Liszt Ferencz 12-ik magyar rhapsodiája.* Zongorán előadja: *Galánffy* Ágnes. 4. *Nőkről a nőknek,* írta és felolvassa: *Koncz* Ákos. A kör tagjai és hazzártározóik tagsági jegyeiket használhatják. A kik a körnek nem tagjai, az ülésre Tóth Béla pénztárnok gyógszertárában vagy este a pénztárnál belépti-jegyet válthatnak, melynek ára 20 kr.

— **Egyházi ülések.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke holnap délután 4 órakor az egyház tanácutermében ülést tart, amelyen a közvizsgák tartásáról szóló küldöttségi javaslat és több fontos iskolai ügy kerül tárgyalás alá. Az ev. ref. árvaügyi bizottság holnapután délután 4 órakor az egyház tanácutermében folyóügyek elintézése tárgyában ülést tart.

— **Hortobágyi csikósok Amerikában.** Két vállalkozó szellemű hortobágyi csikós legény, a javából való, akik úgy megülik szőrére a lovat, mintha onnét nőttek volna ki, elszerződött Amerikába, hogy a yankeek előtt is bebizonyítsák, mennyire lóra termett nemzet a magyar. Hogy a két izmos karu, debreczeni legény a tengeren túl is becsülettel megüli a lovat, afelől kezeskedik *Farkas* Albert, a máta biztos, aki maga válogatta ki őket a többi közül s a ki szentül meg van győződve, hogy látván őket az amerikai anglus nyargalni nyereg nélkül, mint a legsebesebb cyclon, bámultában beaufsteakké fogja verni mindakét tenyerét. Mert úgy áll a dolog, hogy a quekkerek világvárosában, a jámbor életű Philadelphianban társaság alakult, amely czélul tűzte ki, hogy Amerikát megismerteti a különféle népek és nemzetek lovas bravurjaival. Párját ritkító, igazán eredeti czirkuszi vállalat tehát ez, amelyben az ó- és új világ minden nációja képviselve lesz csupa olyan lovaglókkal, akiknek nem állandó kenyérkereső mesterségük az, hogy pénzért mutogassák az ügyességüket. A külföldön mindenütt az Egyesült Államok konzulai vállalták el, hogy gondoskodnak tagokról a különös lovarda számára. A szükséges két magyar csikóst *Gerster* Lajos, budapesti amerikai konzul, *Gerster* Gyula debreczeni mérnök testvére szerződött *Farkas* Albert közbenjárása mellett. *Farkas* Albert tegnap és ma már meg is kötötte az alkat két hortobágyi nyalka csikós legénnyel. *Kovács* Istvánnak hívják az egyiket, *Debreczeni* György csikós gazda fia a másik, a kik kezét adták, hogy Isten neki, elmennek ők az Operen-cziás tengeren túl is, ha úgy kívánja a magyar becsület. Márczius 1-én már utnak is indulnak. Legelőször Berlinbe mennek. Ott gyülekeznek Európa minden részéből a különféle országbeli csikósok és pásztorok: magyarok, oroszok, kozákok, lengyelek, eszterek, taliánok, francziák, tatárok. A társaság jól megfizeti őket. Teljes ellátást, felszerelést, lovat és havonként előre 40 dollárt kapnak, amely a mi pénzünk szerint 100 frtnak felel meg. Az uti költséget oda és vissza szintén a társaság fizeti. A szerződés kilencz

hónapra szól s előlegül mindjárt 100 frtot kapnak a csikósok. A mutatványokat, azt a természetes, minden mesterkéltéssel nélkül való lovaglást, amit a Hortobágyon tanultak Philadelphiában kezdik meg s kilencz hónap alatt bejárák Amerika minden nagy városát. Ki van kötve a nemzeti viselet is. A czifra fehér szür; a tuzok tollas gombölyű kalap, a kék ing, a sallangós kostök és a sarkantus eszima. A derék csikós legényeket a debreczeni lányok áldása kíséri a hosszú uton, honnan térjenek vissza tele bugyellárisal, jó egészséggel és sok dicsőséggel: ezt mi is szívesen kívánjuk!

— **Tanító képességi vizsgák.** A kollegiumban április 26- és következő napjain tartatnak meg a tavaszi tanító képességi vizsgák. Kiss Áron püspök elnök lete alatt. Jelentkezési határidő április 25-dike.

— **Az ipartestületek haszna.** A munkácsi ipartestület a timár-ipar ág érdekében termelő és nyers anyag beszerző szövetkezetet alakított s a céljai előmozdítására 20000 frt. kamatmentes kölcsönért folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez. A miniszter a kérvényt véleményezés végett leküldötte a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához, mely az ügynek helyszínén tanulmányozásával Grünwald József segéd titkárt bizta meg, a ki már a napokban Munkácsra utazik. Nagyon valószínű, hogy a kormány engedélyezni fogja a kölcsönt, a mit csakis ipartestülettel bíró iparos osztálynak adhat meg. Ime kitűnik ebből, milyen előny háramlik iparosainkra abból, ha ipartestületté szervezkednek.

— **Koszorumeváltás.** Goldblatt szül. Weisz Hermin és Weisz Béla néhai Widder Miklóskára ravatalára szánt koszoru megváltására 20 frt. adományt juttattak hozzánk, a melyből rendelkezésükhöz képest 10 frtot a vidéki hírlapírók szövetiségének, 10 frtot pedig néhai K. D. örnagy nyomorban szülő özvegyének és gyermekeinek adtuk át.

— **Szabad Izrael.** E névvel szervezkedik országszerte egy új zsidó felekezet, melynek eddig 1440 tagja van. Található köztük iparosok, kereskedők, tanárok, orvosok, ügyvédek sőt egy országgyűlési képviselő is csatlakozott hozzájuk. Debreczenből is akadt már eddig hat követője az új tannak, mely nem hisz a Messiás eljövételében, a test feltámadásában, a talmud dogmatikus erejében. Az új felekezet abban is különbözik a régi zsidóságtól, hogy az isteni tiszteleteket kizárólag magyar nyelven tartja; szombathelyett a vasárnapot ünnepli; évente csak egy napig böjtöl; a vegyes vallású párokat egyházi áldásban részesíti és a circumcisiót mellözi.

— **Az adóügyi osztály rendezése.** A városi tanács holnap rendkívüli ülést tart a melyen az adóügyi osztály rendezését fogja tárgyalni.

— **Személyi hír.** Makó Lajos a szegedi színház igazgatója Debreczenbe érkezett, hogy — mint halljuk — Komjáthy Jánossal a szigeti szinkör dolgában értekezék.

— **Bő istenáldás.** Nyír-Bogáton, ahol úgy látszik csak a föld terem soványon, az ottani rabbinus felesége négy élő gyermeket szült. Három leányt és egy fiút. A leányok születés után csakhamar meghaltak, de a fiu egészséges, mint a guthi erdőn termett legpirosabb makk.

— **A dohányüzletek kamarai-kötelezettsége.** A kereskedelemügyi miniszter egyik legújabb körrendeletével kimondotta, hogy a dohányüzletek is tartoznak ezután kamarai illetéket fizetni.

— **Báli készülődés.** Az iparosifjak önképzőkörének e hó 28-iki báljára nagyban folynak az előkészületek. A készülő táncrendek pompás kivitelükkel meglepetésszámba mennek, a táncosok egész gárdája áll készenlétben s a rendezőség a petrezselyemárulást szigoruan megtiltotta. A nagy sikerűnek ígérkező bál a „Bika“-szálló disztermében lesz.

— **A pattogatott kukorica — vajjal.** Mikor a nap elfordult a Bak tétitől s fényes napsugárban fürdő utját megint a hó és jég ruhába öltözött vén Európa felé fordítja; mikor a debreczeni kofák már szenes fazék nélkül sem dideregnek a Tiszapalota előtt sorakozó szellős sátrakban; mikor ezek a nyelven asszonyságok már kifogytak az izes gyümölcsökből: akkor kezdődik a tavaszi csemegék sovány szezonja, a pattogatott tengeri, meg a sündisznóhoz hasonlatos fehérbélű sulyomé. Mindkettő gyermek nyalánkság, az utolsó fajtából. Hanem vasárnap délutánoként unalomból elszemeeskéli felnőtt ember is a pattogatott kukoricát. Azon frissen, melegen, a hogy a rostából kiönti a kosárba a gazdasszony, vagy a család legnagyobb leánytagja, még van is valami kellemes ize, illata. — Bármilyen jól sikerüljön is azonban és bármilyen kívánatoson kerüljön is ki a rostából, mégis csak igen közönséges marad, a melytől a száj jóval hamarabb kifárad, mint a gyomor megtelik. — Nálunk igen régen ösmerik a pattogatott kukoricát, de következetesen megmaradt régi, egyszerű állapotában és ízében. Senkinek sem jutott eszébe, hogy javítani lehetne és senki sem vett fáradságot arra, hogy a konyhaművészet segítségével élvezhetőbbé és használhatóbbá tegye. Amerikában persze nem hagyták meg ez ősalapotában s akadtak vele rokonszenvező lelkek, a kik élvezhetőbbé iparkodtak tenni. A kísérletezések eredménye ezután az lett, hogy vaj segítségével izetesebbé tették s most így használják. A „Háztartás“ azt írja, hogy Amerikában a meleg pattogatott kukoricára frissen olvasztott vajot öntenek s ekkor a kukoricát megrázzák, hogy minden egyes szem kapjon a vajból. A pattogatott kukorica ily módon sokkal jobb és kevésbé száraz, mint abban az állapotban, a melyben nálunk ropogtatják. Tessék megpróbálni.

— **Rövid hírek.** Lőcsén Poli Sándor bányász ittas állapotban agyonlőtte Iona Fereczet, akivel együtt dolgozott a bányában. Eszéken Medinác György, elaggott szürszabó a miatt való elkeseredésében, hogy leánya nem akart neki hajlékot adni, a kéményben fölakasztotta magát. Fugyváshelyen Sternberg Géza fakészletéből, több mint 2000 forint értékű tüzi és dongafát elloptak. A rendőrség, elfogta a tetteseket, Gobb Károlyt és Papp Lőrinczet. A csókai rendőrség a frigyai pusztán elfogott egy Csordás Antal nevű, régen keresett csavargót, aki eddig tizenkét betörtéses lopást követett el. Decsen Horváth Mihály e hó 13-án gyógyíthatatlan betegsége miatt borotvával fölvágtá a hasát és meghalt. Felsőpélen a napokban Várady Károly gazdaembert a lova úgy homlokra rugta, hogy a sérülésbe bele halt.

x **A Ferenéz József viz** a legértelmesebb keserűviz; tartalmaz 1000 részben; sulphat 48.7, sóda bikarbonikum 1.5. A gyógyhatásu alkatrészek összege 53.7. Az elsőrangu magyar vegyészek vegyelemzése igazolják ezt az eddig páratlan dus tartalmat; a Ferenéz József keserűvizet orvosi kapacitások különösen ajánlják. Mindenütt kapható.

Kiderült büntény.

Titkos feljelentés által megkerült jószágok.

Már akármilyen indokból, de jó szolgálatot tett egy lopással megkárosított szegény özvegy asszonynak és az igazságszolgáltatásnak is az az ismeretlen valaki, a ki egy levélben a károsultat igaz jószágaihoz, a törvény embereit pedig a bűnös nyomába vezette.

Özvegy Kominár Józsefné, olajütőbéli szegény asszonytól ugyanis még a mult év karácsony másodnapján éjjel ellopták az ólból két ordas koczáját. Hiába járta be az Olajütőt és környékét és jelentette a rendőrségnek, a sertések nem kerültek elő.

A napokban aztán Kállay Ferenc, olajütőbéli vendéglős egy névtelen levelet kapott, melyben kezdetleges orthografiával a következő sorok foglaltattak:

„Az olajütőből egy özvegy asszonynak elveszett két ordas malaczeza, melyek fogva vannak a Gulyás hizlalójába, elrejtve a konyán, a Gulyás majorosánál. A néma asszony és férje tartja fogva, ha keresi a tulajdonosa, vagy rendőrrel, vagy többed magával menjen keresni, hogy el ne tökítsék, mert vagy az istállóba, vagy a kamarába van zárva.

Kállai ur ezen biztos tudósítást azonnal adja át a szegény özvegy asszonynak. Felebarát szerető.

Kállai a mezőrendőrségnél azonnal jelentést tett az ügyben s a kapitányság intézkedéséből Körner Gyula csendbiztos megjelent a Konyán.

— Hol a lopott disznó?

Nádasdi István, a Gulyás majorosa először nem akart tudni semmit a jószágokról.

Feljárták az udvart, az istálót, nem találtak semmit.

Végre a kamara elé kerültek, melynek ajtaját lakat zárta el.

— Hát ebbe mi van? — dörgött Körner hatalmas basszusán.

— Lim-lom kérem — felelt a majoros.

A csendbiztos az ajtóhoz rugott.

— Nyissa ki!

— Röff — hangzott belülről az éhes kocza üdvözlete.

Nádasdi lesujtva nyitotta fel az ajtót, a hol a két ellopott jámbor állat szelid tekintettel, a lefolyt két hónap alatt szépen neki fejlődve állott egymás mellett.

— Ez az a két sertés Nádasdi! — szólt a csendőrbiztos.

— Az instálom — monda a már többször büntetett tolvaj. Nincs rajta áldás.

Az ügyet áttették a királyi ügyészséghez.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Fegyverszünet Krétában.

Budapest, február 13. Kaneából jelentik, hogy az angol, olasz és orosz konzulok a hadviselő feleknek hét napi fegyverszünetet ajánlottak. Az ajánlatot a mohamedánok és a keresztények elfogadták.

A Janku-szobor Panamájája.

Budapest, február 23. 1894-ben a Tribuna akkori szerkesztői a Janku-szobor alapra mintegy 4000 frtot gyűjtöttek. A belügyminter betiltotta a gyűjtést és a nagy-szebeni hatóságok a gyűjtőket a hatósági engedelem nélküli gyűjtésért 3—5 napi elzárásra ítélték és egyuttal a pénz elkobzását is elrendelték. A belügyminiszter az itéletet feloldotta, a gyűjtést eltiltván. A gyűjtött pénznek azonban időközben nyoma veszett. A román nemzetiségi lapok, hogy skandalum ne legyen. nagy

szégyenkezve hallgattak a Janka-alapról. A napokban azonban egyik kolozsvári lapban egy román, ki szintén az adakozók között volt, felszólította a Tribunát, a hova annak idején a legtöbb adomány folyt be. Az erélyes felszólításra a Tribuna nem térhetett ki s ezért a Tribuna és a Foia Poporului 1894-95-ki szerkesztőit szállította fel a pénz kimutatására. A felszólítottak azonban hallgatnak s így ez ideig még titok, hogy hová lett a Janku szobor-alap?

A Lepsényi tüntetés epilógja.

Budapest, február 23. Mikor *Lepsényi* páternek a szegedi fogházban martíromsága véget ért, hivei a pályaudvarnál tüntető fogadtatásban részesítették. A tüntetők közül *Kaas* Ivor bárót, *Kontur* Béla drt és *Gelsei* Biró Zoltánt büntett (királysértés) feldicsérése és hatóság elleni kihágás miatt vád alá helyezték. Később a törvényszék és utána a királyi tábla is megszüntették az eljárást *Kaas* Ivor ellen, de a kuria újból vád alá helyezte. A vég-tárgyalás márczius 30-án lesz.

Irodalom — Művészet.

* **Thomson Caesar hangversenye.** A *zenekedvelők körének* tegnapi harmadik hangversenyét Thomson Caesarnak a belga hegedű királynak fellépése tette kiváló érdekűvé. Rendkívül nagy számu diszes közönség gyűlt össze a zenede disztermében, hogy azt a művészt meghallgassa, ki a hegedű technikáját az eddig elért legmagasabb fokra emelte. A hangversenyek rendezősége valóban nagyon kiérdemelte a közönség köszönetét, midőn alkalmat nyújtott a mi *Hubayknak* s az idegen *Thomsonnak* rövid egymásutánban való meghallgatására.

Ilyenkor hajlandó az ember összehasonlításokat tenni, bár a két művész egyénisége teljesen különbözik egymástól. *Hubay* poetikus szívhez szóló játéka egészen más mint a tegnapi *Thomson* hatalmas, talán páratlan hangu hegedűjének szinte ijesztő hatása.

Mert ez a szó illik legjobban az ő művészetére. A legnagyobb nyugodtsággal, mint egy szobor áll ott, kissé sötét tekintetével, nagy szürkés barna sörényével és szórja hangszeréből szédítő biztossággal a leghetlenebb oktáv futamokat, dupla trillákat, staccatókat, mely boszorkányságok úgy elfoglalják a hallgatót, hogy a bámulattól nem tud hova lenni.

Sokan azt mondták rá, hogy játéka nem szól a szívhez, hidegen hagy. Ez annyiban igaz, hogy a virtuskodás nála elvonja a figyelmet a melódiáról, melyet pedig nemes egyszerűséggel, igen széles tónusban gyönyörűen ad elő, de a melynek még sines az a közvetlen mély hatása, mint p. l. a *Hubay*énak.

Müsora a következő darabokból állott:

1. *Vieuxtemps* 4-ik hangversenye, 2. *Goldmark* Ariája és *Händel* — Thomson *Passacagliája*, mely utóbbiban már az oktáv futamokat csillogtatta. 3. *Bruch* hegedűhangversenyéből a *Largo* és *Chopin* egy jól ismert mazurkája. Itt a *Dvorák* cseh táncza következett volna, de az e-hur elpattanása miatt ezt félbe kellett hagynia.

Ekkor és a 2-ik szám után *Tarnay*

Alajos zongorázott néhány apróságot igen csinosan, melyek közt legszebb volt *Schumannnak* egy rövid költői melódiája s legnagyobb hatást tett *Székely Imre*, *Kerekes András* ábrándja. Különösen ez utóbbi darabnál éreztük azt a magyaros zamatot a mi nagyon kevés zongoraművész játékában van meg.

A zongora számok után még *Thomson* lépett fel, eljátszva a félbenhagyott *Cseh-tánczot* és *Paganini* híres *Celerentola* ábrándját. Ez utóbbit játszotta legszebben. Maga a darab is gyönyörű és igen nehéz, de a mit a végül beleszólt, saját szerzeményü *Cadenziával* elkövetett, az felül halad minden képzeletet.

A közönség elámulva, lélekzetét visszafojtva hallgatta ezt a csodát s mikor vége lett, mintegy megkönnyebbülve az igézetől, hatalmas tapsviharban köszönte meg a varázslónak, a miért hypnotizálta őt.

* **Verne Gyula** újabb munkáiból most jelent meg az 56-62. füzet. Az első háromban befejeződik a *Robinsonok* iskolája, a többiekben az *Utazás a föld központja* felé kezdődik. *Verne* a világirodalom egyik legérdekesebb regényírója. Munkái a legragyogóbb fantázia szülöttei, de ebben a szerzővel való elkalandozásban észrevétlenül tanulunk, tudásunk gyarapodik. A magyar fordítás sem külső kiállításban, sem az eredeti szindusztikusában nem marad mögötte az eredetinek. A hozzáférhetős munkáját pedig megkönnyíti a füzetes kiadás; egy-egy regény 7-10 füzetben befejeződik s így olcsón — füzetje 20 kr. — kiki hozzájuthat a teljes *Vernéhez*. Mert *Jules Vernének* egyetlen könyvtárból nem szabad hiányoznia. A füzetek akár magánál a kiadó *Franklin-Társulatnál*, vagy akármely könyvkereskedéshez is megrendelhetők.

* **Gaal Mózes.** Berni *Detre*, az *Amelungok* hőse. *Gaal* a magyar irodalom egyik legjobb mesemondója. Tiszta, erőteljes magyarságában a népmesék naiv bája hat ránk, az az őserő, mely a magyar nép meséit fajunk tükrévé teszi. Az *Amelung-monda* a *Nibelungokkal* együtt a németek legszebb nemzeti mondája. Hatalmas nagy hősök tettei, melyek nemcsak a fiatal sziveket vonzzák, hanem a nagyok lelkét is fölfrissítik. Érdekes e könyvecske nemcsak meséje szépségéért; de haszonnal forgatható minden művelt embernek különösen manapság, mikor a *Wagner-operák* divatja a germán lovagvilág ismeretét is szükségessé teszi. A *Franklin-Társulat* nyomdájából kikerült könyv a *Vasárnapi Könyvtár* tetszetős alakjában jelent meg és ára 20 kr.

Az első köcsögkalap Magyarországon.

Száz esztendeje most annak, hogy a *czilinder*, a *köcsögkalap*, e minden kalapok közt legförtelmesebb viselet, divatba jött, és nem lesz talán érdektelen elmondani, *ki viselte nálunk legelőször?*

Az 1797-ik esztendőben, farsangi időben diszes ebédet adott *Splényi Ferencz* báró, *váci püspök*, a melyre több főrendü uraság hivatalos volt. A püspök igazi vendégszerető magyar mágnás volt, fényes ebédei messze földön ritkították párjukat.

Ez alkalommal az egyik hintó a másikat érte a *váci püspök* lak kapujában, a melyekből ékes ruhákban szálltak ki az urak: *Zichy Ferencz* gróf főlovászmester, *Keglevich József* gróf főkamarásmester, *Csáki József* gróf, *Orczy László* báró és még számosan.

Ott volt a királyi ügyek igazgatója, *nyéki Németh János*, ez a *Martinovics*-féle perből eléggé ismeretes, *vádjait* tuhajtott személyiség is. Megjelenése némely urnál visszatetszést is kelte és *Okolicsányi Farkas*, a *debreczeni* kerületi tábla elnöke megis sugta a püspöknek, hogy noha ő hűséges alattvalója *Ferencz császárnak*, ezt az embert *nem veszi be*, mert ember-telenül bánt értelmes, nemes urakkal, a kik vétettek bár, de gazok és latrok még sem valának.

Az urak már éppen asztalhoz akartak ülni, mikor egyszerre csak nagy intetéssel hívta a társaságot az ablakhoz az egyetemi könyvtár másodfőnöke, a híres *Schwartner Márton*, aki így szólott:

— Im olyan ember szállt ott le a székéről, a ki *kéményt* visel a fején...

Valóban, ott bécsies forma ruházatu ur, fején kemény, selyemszőrű magas kalapban sietett a kapu felé.

— Hiszen ez *Teleki János!* — kiáltott fel *Zichy Ferencz*, lám, már a párisi módit viseli!

Pár pillanat múlva csakugyan belépett a terembe *Teleki János* gróf, a hol az urak tréfás évelődést kezdtek vele, és a kalapot fejébe kellett tenni, mire *Orczy László* pálczikával ütögette végig mondván:

— *Végig fej van-e abban a kalapban?* — *Czilinderes* emberekre, kivált vidéken, máig is divik ez a mondás.

Végül a sok ide-oda kapkodástól egészen felborzolt jószágot rátették a szintén vendégségben lévő *Wlassich* testőrző fejére, a ki *skarlatpiros*, pompás magyar dolmányában, fején a köcsöggel oly furcsa volt, hogy maga is hahotára fakadt, mikor a tükörbe nézett.

Splényi püspök tréfált *Telekivel*, hogy most már a polgárok elveszik az ő süvegét, tudniillik a püspöksüveg is olyan magas viselet mint a *czilinder*, *Keglevich* pedig azt mondá, hogy ime, nem hiába áhítózott valamikor *Teleki Mihály* uram a *fejedelmi süvegre*, utóda kerített is valami efféle alkotmányt!

Noha *Teleki Jánost* kiviezczelték a köcsöggel, már néhány év múlva szélében hordták Bécsben és aztán nálunk is csakhamar meghonosodott.

Nyilvános nyugtázás.

(Folytatás)

A debreczeni róm. kath. el. iskolákban a szegény gyermekek felruházására befolyt kegyes adományokról.

Halmágyi, *Kis Adolf*, *Katz Herman*, *Borostestvérek*, ifj. *Lám*, *Durkán János*, *Szepessy Antal*, *H. Gy.-né*, *Szikszayné*, *Czabán M.*, *olvhtl*, *Bertháty Pál*, *Bernáth Miklós*, *Beke Imre*, *Hankus Károly*, *Balogh Gyula*, *Horváth*, *Kling Frigyes*, *Donogán Klárka*, *olvhtl*, *Zátorszky István*, *Orosz Malvin*, *Beke Erzsike*, *Lili és Ilonka*, özv. *Szép Józsefné*, *Varga Irén*, *Márton Imréné*, *A jó Miska bácsi*, *Bulster Margit*, *Kapros Kovács Sándor*, *Sándor János*, *Szuchán Venczelné*, *Lesska Ferenczné*, *Csatay Gyula*, *Váci János*, *Schovanecz Agnes*, *Nacinszky Elek*, *Fülöp András*, özv. *Kiszél Istvánné*, *Mihályi István*, *Jeney Miklós*, *Szabó Lajosné*, *olvhtl*, *Wibiral János*, *olvhtl*, *Forgách Károlyné*, *Köncs Leopold*, *Wolafka Nándor*, *Bárdos Mariska*, *olvhtl*, *Molnár Ferike*, *Spiegelhalter Ilonka*. 1.50—1.50 krt: *Győri Mihály* és *Danilovics Elek*. 30—30 krt: *Lamszbach L.-né*, *Kostya J.*, *Keckés Sándor*, *N. N.*, *Békéssy*, *Borzsovay Jozefin*, *Kentzler Kornélia*, *Békéssy és Fuchs*, *Pataki Antal*, *Papp Sándor őrmester*, *Gárbis Nihályné*, *Szakoleczay Hedvig*, *Gyuri bácsi*, *Máthé A.*, *Pálfi Gáborné*, *Mihálovics Jenőné*, *Csurka Jánosné*, *Ekker Ignác*, *Vámos Stefi*, *N. N.*, *Sinay Anna*, *Ecstein Márton*, *olvhtl*, özv. *Sepsy Pálné*, *Alajos Imréné*, *Kis Gyuláné*, ifj. *Ericz Ernő*, ifj. *Bognár Tivadar*, *Hennel Oszkál*, névtelen, *Dr. Bruckner*, *R. L.*, *Csath Margitka*, *Kunecz József* és *Tsa*, *Czeglédy Anna*, *S. I.* (Budapest), *Katz Lajos*, *Varga Vass*, *Schapszon István*, *N. N.*, *olvhtl*.

Németh András, Schleicher Ferencz, Sima-
csok F.-né, Balassa Károly, Zádor, Király
János, Bornyász Margit, Laczi, Seipel Sán-
dor, Szabó Lajos fiai, Füleky Pál, Brody
Henrik, N. N., Brischa Gyula, olvhtl, Gyarmathy, N. N., olvhtl, Bulszter, Mártonné, N. N., Kerekes Anna, Fridmanszky Lajos, Mandel Mórné, özv. Faragóné, Vattay G.-né, Gószné, olvhtl, Szodlák, Keeskés Sándor, Békés Lajos, Boross Lajosné, N. N., Heykál Edéné, olvhtl, Ziernfuss Anna, Czillich, olvhtl, Csikes Eliz, Mohai Sándor.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Utazók.

Irtá: Kozma Andor.

— (Folytatás.) —

Az ifju Anarchasis utazása ez Görögországban, a fogékony lelkű ifju szkit-háé, ki, mint a kalmár Indiába kincsekért, ő ide műveltségért, kulturáért jött, hogy azt hazaszállítsa honába.

Az ifju Anacharsisok haza is hoztak mindent, amit csak lehetett. Még a gőzhajót, meg a vasutat is.

Szerény magam részéről végtelenül tudom helyeselni e két kitűnő és modern közlekedési eszköz importálását. Hanem az mégis fáj egy kissé nekem, hogy most már nincs gyorskocsi. Pedig igazán, nem sokat utaztam ezen a kedélyes járművön. — De gyermekkoromban egy kis városban laktam, a hol még akkor nem volt vasut, csak gyorskocsi-stáció. Hetenként háromszor érkezett a vén zöldre festett bárka s a nagyvendéglő és a gyertyamártó bolt között állt meg. Ilyenkor mindig némi izgalom vett erőt a városka lakóin, de azt hiszem különösen rajtam. Ugy el tudtam nézni a bárkából nagynehezen kifejlő bundás jövevényeket, buzakereskedőket, de erre keveset adtam, mert én majd mindenkit, aki a gyorskocsival érkezett, rejtélyes esodaembernek s miért, miért nem, bűvésznek tartottam. Ha egy-egy közülök a vendéglő helyett tévesen a gyertyamártó bolt felé tartott, turboldogan törtem magamat a szerencsésért, hogy őt utba igazíthassam.

A vendéglő sörcsarnokának kivilágított üvege előtt szent áhitattal álldogáltam s majd oda voltam az érdeklődéstől, ha ráismertem valamelyik sörözőben egyik-másik gyorskocsi-utásra. Sört iszik — ni, hogy issza sört — most a pinczérnek szól, vajjon mit beszélhet egy ilyen ember?

Ha rá gondolok, mennyire érdekes volt előttem gyermekkoromban az utasember, értem a nőket, kit közül tudvalevőleg nagy azoknak a szerencsésje, akik jönnek és ismét távoznak a viszont nem látásig. A nők többé-kevésbé örökké gyermekek és nagyon hat a fantáziájukra az olesó titokzatosság, mely az utast veszi körül s melylyel az utas olyan szívesen tetszeleg. Persze a nőknél ehhez még az is latba esik, hogy az utas indiskréziójától nincs mit tartaniok. Az, mikor fecseg, már messze jár s nem tudja meg az édes titkot a szomszédasszony. A biblia igen okos könyv; — a jövevények szerelmi szerencsésjét már az ó-testamentum is konstatalja.

Az utasok közmondásos szerencsésje még ma is virágozik és örökké fog virágozni, hanem a gyorskocsi korának már vége. Régi novellákban szívesen bujkálok, hogy hőseivel legalább képzeletben tovább robogjak a gyorskocsin. Különösen szeretem, ha a gyorskocsi vállalat a királyi posta üzemében van, mert akkor a kocsi melankolikus nótákat is fúj postásipján. Örök kedvenceim a világirodalomban Menau és Dickens, mert ezek soha sem sajnálnak az olvasótól egy kis gyorskocsi-utazást és egy kis postásipot.

„Rákos, Rákospalota, Göd, Dunakesz, Vác...tatata... Ersekujvár...tatata...

Pozsony...tatata Bécs! Harmadik eső-
getés, tessék beszállni! A vasuti postás
szédítően hadar s a kalauzok türelmetle-
nül tuszkolnak be a szűk vasuti kocsi-
ba, amelyben már rendesen heten ülnek és
fájdalom, valamennyien m. k. szivarokat
szivnak.

Gonosz egy fogság. Mig ott szoron-
kodom helyemen és kábulok a nagy füst-
től, azt hiszem, hogy ennek soha sem
lesz vége. A vonat fűtyöl, rohan mint a
szélvész, a táviróoszlopok és a tájak ha-
nyatthomlok menekülnek visszafelé. A
vonat ismét fűtyül, megáll, örült emberek
össze-vissza-futkosnak, harangoznak ko-
csijátokat csapkodnak, ismét harangoznak
és megint fűtyü, „mehet!“ Es ezt a mu-
latságot kell elszenvednem mindaddig,
míg a kalauz el nem kiáltja azt az
állomásnevet, mely a jegyemre van nyom-
tatva.

Közben, mint az egy czellában ve-
zeklő rabok közt, bizalmasság fejlődik ki
a kocsizárka utasai között. Legtartózkodóbb és legillemtudóbb a sarokban ülő
katonaköpenyes ur. Ez nem beszél senki-
vel, mihelyt azonban valaki szól hozzá,
rögtön a sipkája szélébe üt két ujjával s
röviden bemutatja magát: „Major Stupiecki“. Major Stupiecki nem közlékeny
és így soha sem tudhattam meg, miért
utazik. Pedig mindig utazik, a monarchia
minden vonalának minden ide és oda
futó vonatával. Persze neve nem mindig
Major Stupiecki, hanem néha Hauptmann
Kuresetics, vagy valami ilyesféle.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részv.-tár-
saság“ közlése. 1897. február hó 23-án.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.50	122.—
„ vasuti beruházási köt. 4%.	123.—	124.—	
„ koronajárdék 4%.	—	98.50	99.—
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.50	101.50
Oszttrák aranyjárdék 4%.	—	123.—	123.50
Egységes államkötvény 4%.	—	100.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	388.50	389.—
Oszttrák hitelbank részvény	—	357.80	358.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	99.—	100.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.	121.75	122.75
3-os „	103.50	104.50
Oszttrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.75	117.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.—	11.50
Oszttrák „	—	20.50
Olasz „	—	12.25
Bazilika sorsjegy	—	7.50
Jó-szív „	—	3.90

Pénzemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.75
20 márkás arany	—	—	11.76	11.80
20 frankos arany	—	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	—	12.—	12.04
Debr. I-ső tkptr. 4%.	—	—	99.—	99.50

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, február 22.

Buzát ma jól kínáltak, a keresleten csak egynehány malom vett rész. — Elkelt lanya irányzat mellett 40.000 métermázsa 5-10 krajczáral olesóbb áron. Egyéb gabonaneműekben kevés volt, a forgalom változatlan maradt.

Eladott:

Buza. Tiszav.: 400 mm. 80. kg.	8.45
frt. 600 mm. 80. kg. 847-50	frt. 400 mm.
80. kg. 8.50 frton mind három hónapra.	
Zab : 5.95—6.35.	

Natáridő-üzlet.

Az irányzat lanya volt s az árak rohamosan engedtek.

Hivatalos felmondások nem történtek. Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző-bizottság a következő hivatalos zárófolyamokat állapította meg:

		frt
Buza szept.—októberre	1897	7.43—44
„ márcz.-ápr.-ra	1897	7.91—92
„ május—juniusra	1897	7.89—90
Rozs „	1897	6.58—59
Tengeri máj.—jun.-ra	1897	3.84—85
Zab márcz.—ápr.-ra	1897	6.06—07
Repeze aug.—szept.	1897	10.90—11.—

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

		frt
Buza őszre	1897	7.50—7.51
„ tavaszra	1897	8.11—8.12
„ máj.-juniusra	1897	8.10—8.11
Rozs	1897	6.76—6.77
Zab	1897	3.94—3.95
Tengeri máj.—jun.-ra	1897	6.16—6.17
Repeze	1897	11.10—11.20

Sertés piac.

Budapest, február 19.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) — krtól — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. suly) — krtól — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. Sertéslétszám 1897. évi febr. hó 15-ik napján volt készletben 7644 darab. 1897. évi febr. hó 16-dik napján felhajtattott 162 darab, 1897. febr. hó 16-dik napján elszállított 418 db. 1897. jan. hó 17-ik napjára maradt készletben 7484 db. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Debreczeni városi színház.

Folyószám 151. 33-ik Bérletszünet.

Szerdán, 1897. február hó 24-én:

Ujházy Ede urnak első vendégjátéka.

Budapesten.

Vigjáték 4 felv.

Csütörtökön, 1897. február hó 25-én:

Ujházy Ede ur 2-ik vendégjátékául bérletszünetben:

A sevillai borbély.

Vigjáték 4 felvonásban, irta: Beaumarchais

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

		6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 38
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
P.-Ladány—Nagyvárad-felé*)	d. u.	3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	4 07
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 —
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	3 05
Csak Szatmárig	reg.	5 30
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz—Kassa felé	este	8 10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 02
	reg.	5 28
H.-Böszörmény—Büd- Sz.-Mihály-felé	vásártérről	reg. 5 51
	m. áll. v.-tól	d. u. 3 57
	vásártérről	d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg.	4 42
„ (vásártérről)	reg.	5 —
Ohat-Köcs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u.	4 12
„ (vásártérről)	d. u.	4 24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 3 ó. 47 p.-kor érk. szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv. P.-Ladányig gyv. átszállással	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	d. u.	8 47
Budapest-Nagyvárad felől gy.-v. . .	este	7 09
Budapest-Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget-Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget-Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget-Szatmár felől	este	10 16
Csak Szatmárról	este	6 58
Kassa-Miskolc felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől .	déli	12 21

Debreczenbeérkezik.

Kassa-Miskolc felől	este	7 50
B.-Szt.-Mihály } vásártérre	reg.	8 09
	m. áll. v.-hoz	reg.
H.-Böszörmény felől } vásártérre	este	6 40
	m. áll. v.-hoz	este
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u.	5 23
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 32
Óhat-Kócs-Polgár felől (vásártérre) .	reg.	7 50
Óhat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz) .	reg.	8 —
Derecske-Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8 18

Berkocsik díj szabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszáma:		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknel (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár	—	—
A koreszolyázó, vagy esónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszusz-gyár, kertészeti egyeslet és górmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Hf. Gily Ede.

Nyilttér.

Selyem-damasztok

65 krtól. 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér szines Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (os. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájszba czimzett levelekre 10 kros, lévelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan eliniéztetnek. 6

101-51-8

Árverési hirdetmény.

Vb. **Feldmesser Gyula** csödtömegéhez tartozó összesen 182 tétel alatt foglalt 4629 frt 75 krt kitevő, nagyobb részben csegei és b.-ujvárosi lakosok ellen fennálló activ követelések a csödválasztmányának 1897. január 26-án hozott határozata folytán bírósági végrehajtó közbejöttével nyilvános árverés útján fognak a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett eladatni. Az árverés 1897. február hó 27-én d. e. 11 órakor Debreczenben az igazságügyi palota árverési termében fog megtartatni.

A követelések valódiságáért és behajthatóságáért a csödtömeg nem szavatol. Az adósok jegyzéke tömmeoggondnok irodájában naponként délután 3-6 óra között megtekinthető.

Dr. Brüll Bertalan
ügyvéd,
mint vb. Feldmesser Gyula
csödtömeoggondnoka.

174-1-1

Eladó

a Szepes pusztán 18 és fél nyilas területű fekete talaju

földbirtok

gazdasági épületekkel és 3 szobából, konyhából, kamarából álló uri lakkal.

Felvilágosítást ad a tulajdonosok távolléte miatt **Dr. Nagy Lajos** ügyvéd Darabos-u. 984. sz. a.

101-3-3

Több mint 100 év óta a finomabb világ legkedveltebb illatszere

4711. sz. Eau de Cologne

(kék aranyos ragjegy)
Ferd. Mühlens
4711. sz. Köln a/Rh.

Kapható minden nagyobb illatszer-elárúsnál
Raktár: Szent-Királyi Tivadarnál és Tóth Béla gyógyszerésznél.

127-7-3

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű szines rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

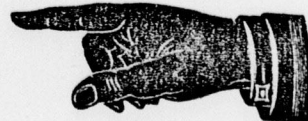
* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomaa

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmu-könyvkötészet